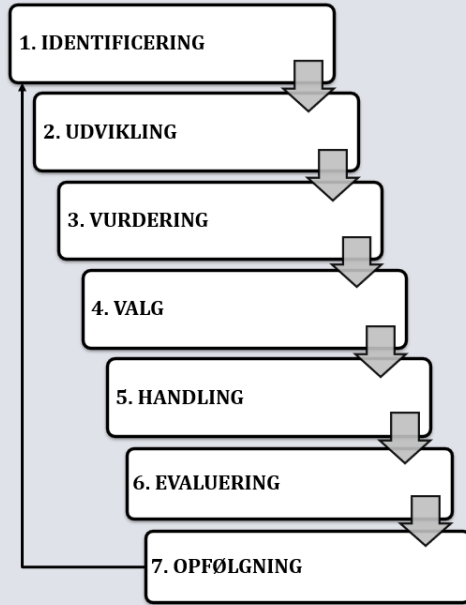

DEN ETISKE REFLEKSIONSPROCES

DE 7 TRIN

(fra de fælles etiske principper for nordiske psykologer)

1. Identificering af etisk relevante temaer og problemstillinger.
2. Udvikling af alternative fremgangsmåder.
3. Vurdering af kortsigtede og langsigtede fordele og ulemper ved hver af fremgangsmåderne i forhold til alle, som er involverede eller kan blive berørte.
4. Valg af fremgangsmåde efter grundig vurdering ud fra værdier, principper og retningslinjer.
5. Handling med forpligtelse til at tage ansvar for konsekvenserne af handlingen.
6. Evaluering af resultatet af fremgangsmåden.
7. At du/I retter eventuelle negative konsekvenser eller genoptager beslutningsprocessen, hvis det viser sig, at det etiske problem ikke er løst.

Komité for Etik

Evt. klager sendes til:
Sekretariatet
Dansk Psykolog Forening
Stockholmsgade 27
2100 Kbh Ø
Att: Komité for etik

FÅ RÅDGIVNING

Ring eller skriv til Komité for Etik for rådgivning om etik og etiske dilemmaer.

TELEFON: 9244 9481 | MAIL: etik@dp.dk

Telefontid: Onsdag og torsdag 8.00-9.00

dp.dk/etik

Komité for Etik

FÆLLES ETISKE
PRINCIPPER FOR
NORDISKE PSYKOLOGER
*- for medlemmer af de nordiske
psykologforeninger*

Forord

De fagetiske principper følger de almene etiske principper. De fælles værdier omfatter blandt andet retfærdighed, lighed, respekt for menneskers og deres miljøers autonomi og værdighed. Psykologer overholder menneskerettighedsprincipperne som fastlagt i de internationale traktater og menneskerettighedskonventionerne.

Gennem deres arbejde kommer vi som psykologer undertiden ud i komplekse situationer, som kræver så vanskelige etiske vurderinger, at den almene etik ikke giver tilstrækkelig vejledning. Derfor har psykologerne udarbejdet fagetiske principper med henblik på at vejlede i og understøtte etisk refleksion.

Etisk refleksion bør præge enhver faglig aktivitet. Etiske konsekvenser bør betragtes som en del af arbejdskonteksten på linje med juridiske, faglige og andre rammer.

De etiske principper er organiseret i fire hovedprincipper:

- Respekt for klientens rettigheder og værdighed
- Kompetence
- Ansvar
- Professionel integritet

Etiske principper forpligter

Som medlemmer af de nordiske psykologforeninger har vi pligt til at reflektere over vores virksomhed og optræde i overensstemmelse med de etiske principper.

Hvis du som psykolog bliver bekendt med, at en kollega har problemer med at håndtere en situation, hvor de fagetiske principper er i konflikt, bør du tilbyde din hjælp til at løse dilemmaet. Hvis du som psykolog bliver bekendt med, at en kollega bryder de fagetiske principper, skal du tage sagen op med den pågældende kollega, inden du informerer **Komité for Etik** herom.

De fagetiske principper er således også et grundlag for at tage stilling til klager over psykologers handlinger. I vurderingen må der tages hensyn til de etiske dilemmaer, som kan være opstået, og de prioriteringer, psykologen har måttet foretage under den etiske beslutningsproces.

ETISKE PRINCIPPER

Principperne er udformet i den hensigt, at de skal:

- *Tjene som støtte for nordiske psykologer ved stillingtagen til etiske spørgsmål*
- *Beskytte klienter mod uhensigtsmæssig og/eller skadelig intervention.*
- *Støtte samarbejdet mellem psykologer indbyrdes og mellem psykologer og andre faggrupper.*
- *Være et grundlag for, at tilliden til psykologfaglig professionsudøvelse opretholdes.*
- *Tjene som grundlag for at udarbejde fagetiske retningslinjer og råd inden for specielle områder.*

Definitionen af klient

I det følgende refererer udtrykket "klient" til enhver person, gruppe af personer eller organisation, som psykologen har et arbejdsmæssigt forhold til. I visse situationer kan klientbegrebet udvides til at gælde personer, som er sekundært berørt, fx en primærklients familie, en klientgruppes organisatoriske omgivelser eller en organisations kunder eller interessenter.

Personens rettigheder og værdighed

I overensstemmelse med sine øvrige arbejdsmæssige forpligtelser, FN's menneskerettighedserklæring og gældende lovgivning, udviser psykologen respekt for ethvert menneskes rettigheder, værdighed og integritet, og arbejder for at fremme udviklingen heraf. Psykologen respekterer individets ret til privatliv, fortrolighed, selvbestemmelse og autonomi.

RESPEKT

Psykologen viser respekt for menneskets grundlæggende rettigheder, værdighed og integritet, og tilstræber at undgå, at psykologens faglige viden anvendes på en måde, som krænker, udnytter eller undertrykker mennesker. Psykologen respekterer klienternes og andre berørte parterers viden, opfattelse, erfaring og ekspertise. Psykologen respekterer kollegers og andre faggruppers særlige kvalifikationer, forpligtelser og ansvar. Psykologen er opmærksom på individuelle, rollemæssige, kulturelle og sociale forskelligheder. Psykologen er også opmærksom på, hvordan individuelle, rollemæssige, kulturelle og sociale forskelligheder kan påvirke det professionelle virke.

Herunder fokus på elementerne:

- Fortrolighed og tavshedspligt**
- Informeret samtykke og valgfrihed**
- Selvbestemmelse**

KOMPETENCE

Psykologen bestræber sig på at udvikle og opretholde højt fagligt kvalifikationsniveau i sit arbejde. Psykologen tilstræber bevidsthed om sine faglige og menneskelige styrke og svage sider, således at psykologen realistisk kan vurdere med hvilken kompetence, psykologen kan påtage sig opgaver. Psykologen tager sine egne personlige forhold i betragtning, og hvordan disse vil kunne påvirke psykologens personlige kompetence. Psykologen påtager sig kun de opgaver, tilbyder kun de ydelser og bruger kun de metoder, psykologen er kvalificeret til i kraft af uddannelse, træning og erfaring.

Herunder fokus på elementerne:

- Etisk bevidsthed**
- Kompetence og kompetenceudvikling**
- Begrænsninger i kompetencen**
- Metodebegrænsninger**
- Begrænsninger i rammebetingelser**

ANSVAR

Psykologen er opmærksom på det professionelle og videnskabelige ansvar, psykologen har for sine klienter og den organisation og det samfund, som psykologen lever og arbejder i. Psykologen undgår at forvolde skade og er ansvarlig for sine egne handlinger. Psykologen bestræber sig altid på at sikre, at psykologens ydelser ikke misbruges. Forskelle i viden og magt vil altid påvirke psykologens professionelle relationer til kolleger og klienter. Jo større disse forskelle er, jo større er psykologens ansvar.

Herunder fokus på elementerne:

- Ansvar**
- Undgåelse af misbrug/skade**
- Håndtering af etiske dilemmaer**
- Kontinuitet i ydelser**
- Udvidet ansvar**

PROFESSIONEL INTEGRITET

Psykologen stræber efter faglig integritet i forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette indebærer, at psykologen optræder ærligt, upartisk og respektfuldt over for relevante involverede parter. Psykologen gør sin rolle så klar og tydelig som muligt i alle arbejdssammenhænge.

Herunder fokus på elementerne:

- Redelighed og tydelighed**
- Interessekonflikter og udnyttelse**